Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Auteur
[redacted]

Datum
11 juni 2026

Kenmerk
WJZ / 106724418

Kopie aan
[redacted]

Bijlage(n)
4

nota
TER ONDERTEKENING

Nader rapport inzake het voorstel van wet toepassing tweerichtingscontracten ter verrekening van verschillen voor klimaat en energie

Parafenroute
[redacted]

Aanleiding
Op 29 april 2026 heeft de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: Afdeling) advies uitgebracht over het bovengenoemde voorstel van wet. Naar aanleiding van het advies zijn het wetsvoorstel en de memorie van toelichting aangepast. In het nader rapport aan de Koning reageert u op het advies van de Afdeling en verzoekt u de Koning het wetsvoorstel met memorie van toelichting naar de Tweede Kamer te sturen.

Advies
U kunt het nader rapport en de gewijzigde memorie van toelichting ondertekenen.

Kernpunten
- Het wetsvoorstel geeft uitvoering aan de verplichting uit de Europese Elektriciteitsverordening (EMD-verordening) om uiterlijk per 17 juli 2027 directe prijssteun voor investeringen in installaties voor de productie van hernieuwbare elektriciteit en kernenergie met toepassing van contracts for difference (hierna: tweerichtingscontracten) te laten plaatsvinden. Het wetsvoorstel biedt het wettelijk kader voor het sluiten van de tweerichtingscontracten. Het wetsvoorstel zorgt er met name voor dat het proces van het sluiten van tweerichtingscontracten aansluit bij bestaande werkprocessen in het kader van de SDE++ bij RVO.
- Omdat het wetsvoorstel raakt aan zowel het algemeen privaatrecht als het algemeen bestuursrecht heeft hierover uitgebreid afstemming met het Ministerie van J&V plaatsgevonden, waaronder de wetgevingstoets van DWJZ. Het wetsvoorstel is met instemming van de ministerraad nog door uw voorganger voorgedragen voor advies van de Afdeling.
- De Afdeling heeft een aantal opmerkingen gemaakt en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend

Ontvangen BPZ

(dictum B). Dit betekent dat het nader rapport en het gewijzigde wetsvoorstel niet geagendeerd hoeven te worden in de ministerraad.
- Op advies van de Afdeling wordt in de gewijzigde memorie van toelichting nader ingegaan op de verhouding tussen tweerichtingscontacten en algemene privaatrechtelijke vraagstukken.
- Op advies van de Afdeling gaat u in de hiertoe aangepaste memorie van toelichting nader in op de rechtsbescherming, met name op de rechtsgang bij de bestuurlijke rechter ten aanzien van de afwijzing van tweerichtingscontracten en de uitvoering van tweerichtingscontracten bij de burgerlijke rechter. In het nader rapport geeft u gemotiveerd aan dat u de zorg van de Afdeling dat producenten in bepaalde gevallen nog maar moeilijk hun recht kunnen halen, kunt wegnemen. De lijn van de reactie op het advies van de Afdeling is afgestemd met J&V. In zijn advies op het oorspronkelijke wetsvoorstel heeft de Raad voor de Rechtspraak ook geen gewag gemaakt van een dergelijke zorg.
- Op advies van de Afdeling wordt in de memorie van toelichting nader ingegaan op de gevallen waarin gelet op de verplichte tweerichtingscontracten nog wel subsidie kan worden verleend.
- De opmerkingen van de Afdeling inzake de begripsomschrijvingen en de evaluatie van het wetsvoorstel hebben naast de aanpassing van de memorie van toelichting ook geleid tot enkele aanpassingen in het wetsvoorstel.
- Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om in het wetsvoorstel nog een bepaling toe te voegen. Het betreft de verplichting van netbeheerders om RVO toegang te geven tot gegevens die nodig zijn voor de voorbereiding en de uitvoering van tweerichtingscontracten. Dit heeft ook geleid tot aanvulling van de memorie van toelichting.
- Tot slot zijn nog enkele wetgevingtechnische verbeteringen in het wetsvoorstel en enkele ondergeschikte taalkundige verbeteringen in de memorie van toelichting aangebracht.

Toelichting
- Bij tweerichtingscontracten betaalt de producent een vergoeding aan de overheid als de marktprijs boven een vooraf afgesproken prijs komt en krijgt de producent een vergoeding van de overheid als de marktpriis onder een vooraf afgesproken prijs komt.
- Ingevolge de EMD-verordening zijn lidstaten per 17 juli 2027 verplicht om directe prijssteunregelingen voor investeringen in nieuwe elektriciteitsproductie-installaties voor windenergie, zonne-energie en kernenergie vorm te geven met tweerichtingscontracten of met gelijkwaardige regelingen met dezelfde gevolgen. De huidige SDE++ is zo'n directe prijssteunregeling. Per jaar worden in het kader van de SDE++ vele honderden subsidies verleend die dus aangemerkt worden als directe prijssteunregelingen. Deze subsidies voldoen echter niet aan de voorwaarden van de verordening, omdat bij een subsidie ter beperking van overwinst nooit méér kan worden teruggevorderd dan de in totaal betaalde subsidie.
- Twee belangrijke redenen om door middel van dit wetsvoorstel uitvoering te kunnen geven aan de EMD-verordening is dat het gelet op de grote aantallen contracten die jaarlijks afgesloten zullen worden (meerdere honderden per jaar) een individuele contractonderhandeling door RVO met betrokken producenten niet uitvoerbaar is. Een andere belangrijke reden is dat

aanspraken uit de tweerichtingscontracten, gelet op de ruime definitie van subsidie in de Algemene wet bestuursrecht, zouden kunnen worden aangemerkt als subsidie met als gevolg dat terugvordering van overwinst dan niet mogelijk is terwijl de EMD-verordening dat eist. Beide struikelpunten worden met dit wetsvoorstel opgelost en voorkomen.

- Het wetsvoorstel creëert ook een mogelijkheid voor het in de toekomst inzetten van tweerichtingscontracten voor andere broeikasgasreductie-technieken dan elektriciteitsproductie (hernieuwbaar en kernenergie) waarvoor de inzet van tweerichtingscontracten op grond van de EMD-verordening verplicht is, bijvoorbeeld CCS.